

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು:—ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ಅಥವಾ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಗಮನಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಗೆ ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿಕೆ ನೀಡಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯವರೂ ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರು, ಮತ್ತೆ ೨೬, ೫, ೨೨, ೩೫ (ಎಫ್) ಪ್ರಾವಿಷನ್ಸ್ ನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೂಡ ಅಕಾಡಮಿಕ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಹೇಗೆ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಇನ್‌ಟನ್‌ಷನ್ ಆಫ್ ದಿ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಚರ್ ವಿಷಯ ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಷನ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಆಗಿದೆ. ಒಂದೊಂದು ಸೆನ್‌ಟರ್ ಮತ್ತು ಅಕಾಡಮಿಕ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ೧೩೦-೧೪೦ ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಕಾಡಮಿಕ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕಾಲೇಜುಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳು ಇರುತ್ತಿದ್ದರೂ ಆ ನಂಬರ್‌ಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ರೆಗ್ಯುಲೇಟ್ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಇವೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಾವಿಷನ್ಸ್ ಹಾಕಿದ್ದಾವೆ. ಮತ್ತೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರವರು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಾಗ ನೀವು ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಪೋಸ್ಟ್ ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಆಫೀರಿಯೇಟ್‌ಗೆ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಪೋಸ್ಟ್ ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ಸ್ ಎಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಎಲ್ಲಿ ಓಟು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ.—ಎಲ್ಲವೂ ಪ್ರಾವಿಷನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದೆ.

Karnataka Agricultural Produce Marketing (Regulation) (Second Amendment) Bill, 1976,

Motion to Consider

SRI K. H. RANGANATH (Minister for Co-operation).—Madam Speaker, I move:

“That the Karnataka Agricultural Produce Marketing (Regulation) (Second Amendment) Bill, 1976, be taken into consideration.”

MADAM SPEAKER.—Motion moved:

“That the Karnataka Agricultural Produce Marketing (Regulation) (Second Amendment) Bill, 1976, be taken into consideration.”

† SRI K. H. RANGANATH.—This is a small bill intended to introduce some of the changes. As could be seen the title of the Act is to regulate the marketing of the Agricultural produce. But somehow the provisions of the Act do not seem to carry out the intention of the Legislature. Therefore, it is intended to delete some of the words and the Act is designed to regulate buying and selling of the agricultural produce. To give full meaning to the intention of the Legislature and to the title of the Act, it has been proposed to delete the words ‘buying and selling’ and to substitute the word ‘marketing’ in the long title of the Bill. Section (2), clause 18, clause 18 (a) is introduced to define the word ‘marketing’ and the

other changes in clauses 4 and 5 are very small changes. The 'Yard' in section 8 of the original section under proviso (b) 2, clause 3 is deleted. And under clause 2 the words 'belonging to the Producer' is deleted and this is the main intention of the amendment. The intention is to see that the wholesale trade is done in the market yard and or sub-market yard. Under the guise of the produce of the Agriculturists this was being mis-used. The intention of bringing this amendment is to prevent such thing and therefore this amendment is brought. The intention of bringing this amendment is for selling what is belonging to the producers and be done with it. Then Madam Speaker under Clause (2) to proviso now the intention is to provide for the retail trade in places other than market yard and sub-market yard. With these few changes, I think the intention of the Legislature in naming the Bill as Karnataka Agricultural Produce Marketing (Regulation) (Second Amendment) Bill, 1976, would be complete. With these remarks I commend the Bill for the acceptance of the House.

† ಶ್ರೀ ಬಿ.ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ (ಕೋಟೆ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷನವರೇ, ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಪ್ರಾಡ್ಯೂಸ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ (ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್) ಸೆಕೆಂಡ್ ಅಮೆಂಡ್ ಮೆಂಟ್ ಬಿಲ್ ೧೯೭೬ ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಕಳೆದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗಿದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಒಂದು ಸಂಕೋಚ ವಿಚಾರ ಏನೆಂದರೆ ಈ ಲೇಬ್ಲೇಷನ್ ಮಾಡುವಾಗ ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಇಟೀಸ್ ನಾಟ್ ದಿ ಇಂಟಿನೆಷನ್ ಎಂದೂ ಹೇಳತಕ್ಕ ವಿಷಯ ಇಂಟಿನೆಷನ್ ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದು ಅಕ್ವೈನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಏತಕ್ಕೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಬರುತ್ತದೆ, ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲೇ ಇಡಬಹುದಿತ್ತು, ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರಕಾರ ಬೈಯಿಂಗ್ ಅಂಡ್ ಸೆಲ್ಲಿಂಗ್ ಬದಲು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು, ಮತ್ತು ಸೆಲ್ಲಿಂಗ್ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಡೆಫಿನಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿವರಣೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಈ ಡೆಮಾನ್ಡ್ ಮತ್ತು ರೀಟೈಲರ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿನಾಯಿತಿಗಳನ್ನು, ಪ್ರಾಡ್ಯೂಸರ್‌ಗಳಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದಾರೆ ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಬೇರೆ ವಿಚಾರ ಹೆಚ್ಚು ಇಲ್ಲ, ಅದರ ಆಚಾರದಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕ ಕೆಲವು ವಿವರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತೊಂದರೆಗಳು ಉಂಟಾಗಬಹುದು, ಮತ್ತು ಬೆಲೆಗಳು ಹೆಚ್ಚತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭ ಇದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಮತ್ತು ಬಳಕೆದಾರರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಾಮಾನುಗಳು ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೆಲೆಗೆ ದೊರಕಬೇಕು, ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕವರಿಗೆ, ಬೆಲೆಯುತಕ್ಕವರಿಗೆ ಅದಷ್ಟು ತೊಂದರೆಯಾಗ ಬಾರದು ಎಂದು ರೆಗ್ಯುಲೇಟಿಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಉದ್ದೇಶ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಎನ್ನುವುದು ಕಾಂಪ್ರಯೆನ್ಸಿವ್ ಆಗುತ್ತದೆ, ಬೈಯಿಂಗ್ ಅಂಡ್ ಸೆಲ್ಲಿಂಗ್ ಇದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ಇದೆ, ಈಗ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿವರ ಕೊಡುತ್ತಾ ರಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಈ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಇದೆ ಈಗ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಬೆಳವಣಿಗೆ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋಗಿದೆ ಈಗ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್‌ನಿಂದ ಯಾವರೀತಿ ಅನುಕೂಲ ಪಡೆದು ಬಹುದು, ವೇಸ್ಟ್ ಆವಾಸ್ತು ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ವಿವರಣೆ ಜನರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಇದೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಜ್ಞರಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿಸಿ ಈಗ ಪರದೇಶದಲ್ಲಿ ಯು.ಎಸ್.ಎ., ಜರ್ಮನ್, ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಕೋರ್ಸ್ ಇದೆ, ಅದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಕರಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ವ್ಯಾಪಾರ,

ವ್ಯವಹಾರ ಎಲ್ಲಾ ಕೋ ಆಪರೇಟೇವ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಮೂಲಾಂತರ ಆಗುವುದರಿಂದ ಈ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತರಬೇತರನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಇನ್ನು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿವೇಚಿಸಿ ಮಾತ್ರ ತನ್ನ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ವಿಸ್ತೃತವಾಗುವಂತೆ ಆಡ್ ಪಾಲಿಟಿಕ್ಸ್ ಅನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಗ್ರೇಡ್‌ಯಿಂಗ್, ಪ್ಯಾಕೇಜಿಂಗ್, ಸ್ಟೋರೇಜ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಪಾಲಿಟಿಕ್ಸ್, ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ಅಂಡ್ ಚಾನೆಲ್ಸ್ ಅಥವಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಏನು ಗೊತ್ತಾದರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪರಮೇಶ್ವರ ವಾಪಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಡೆಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಡೆಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಕ್ಯಾಲಿಬ್ರೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದು ಎಂಬ ಮಾಹಿತಿ ಪೋರ್ಟ್ ಟ್ರೇಡ್‌ಗೆ ಧಕ್ಕೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಈಗ ಮುಂದೆ ಎಂದರೆ ಸ್ಕಾಂಪರ್ ಕಳುಹಿಸುವ ಸಾಮಾನುಗಳು ಬಂದು, ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ಬಂದು ಹೀಗಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಡೆಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಕಾಂಪರ್ ಸಾಕಷ್ಟು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತನ್ನ ಮಾಹಿತಿ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು ಮಿಶ್ರಿತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಒಳಕೆಡಾರರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಮೂಟೆ ಅಕ್ಕಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಕಲ್ಲು, ಮಣ್ಣು ಎಲ್ಲಾ ಬೇರ್ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಇಬ್ಬರಿಗೆ ಬಂದು ಎವನ್ ಪೂರ್ತಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ 1-2 ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಅದರಿಂದ ಈಗ ಕಲಬೆರಕೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದು, ಕಲ್ಲು, ಮಣ್ಣು ಸೇರಿತಿದ್ದು ಅದನ್ನು ತಡೆಟ್ಟು ವ್ಯಾಪಕ ಯಾವ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಇದೇ ಹೋದರೆ ಸುತ್ತು 1-2 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಬಂದು ಮೂಟೆ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕ್ಲೀನ್ ಮಾಡಿಸುವ ಬದಲು ಮಾರ್ಕೆಟಿನಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನೇ ಕೊಂಡು ತರಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಈಗ ಫಾರಿನ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಅವರು ದಡ್ಡ ಕೊಟ್ಟು ತಂದ ತಕ್ಷಣ ಆ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದೆ. ಅರೀತಿ ವಪಸ್ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಈಗ ಕಲಬೆರಕೆ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಸಾಕುವೆಯಲ್ಲಿ ರಾಗಿ ಬೆರಸುತ್ತಾರೆ ಎತ್ತಿ ಭತ್ತದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು, ಮಣ್ಣು ಬೆರಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಇನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಪ್ಪ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಉತ್ತಮವಾಗುತ್ತದೆ ಇದು ಪ್ಯಾಕೇಜಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಪಾಲಿಟಿಕ್ಸ್ ಮಾಡುವಾಗ ಅವಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಡೆಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಲದು. ರೆಗ್ಯುಲೇಟಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿನಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅಂದಾಜು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಏನು ಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು, ಒದಗಿಸುವುದು ಉತ್ತಮ ಎಂದು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರ ವಿಷಯ ರೆಗ್ಯುಲೇಟಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಗೆ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತರತಕ್ಕ ರೈತನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪಾಪಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಕಲಬೆರಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಪಾಪಾರ ಮಾಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವರೀತಿ ಅಭಿಮಾನಿಗಳು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿ ತರುವುದಿಲ್ಲ ಅದರಿಂದ ಇದು ಪಾಲಿಟಿಕ್ಸ್ ಅನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಕಲಬೆರಕೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆಯೇ ಅಥವಾ ಏನಾದರೂ ಸಲ್ಲಿ ಕಲಬೆರಕೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತನ್ನ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ರೆಗ್ಯುಲೇಟಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವಾಗ ಅದರ ಗುಣವು ನೋಡಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಈಗ ಗ್ರೇಡ್‌ಯಿಂಗ್ ಎಂಬುದೇ ಇದೆ ಆ ಪಾಪಾರ ಬೆಲೆ ಕೊಡುವುದನ್ನು, ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟೇಷನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಬೆಲೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಈ ಗ್ರೇಡ್‌ಯಿಂಗ್ ಎಂದು ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಒಳ್ಳೆಯ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತಂದರೆ ಮಾರ್ಕೆಟಿನಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಬೆಲೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟೇಷನ್ ಛಾರ್ಜ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕು ವೇಸೆಂದು ನೋಡಿದರೆ ಈ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಯಾರ್ಡ್ ಯಾವುದೋ ಬಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಪಾಪಾರಗರ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾದರೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಛಾರ್ಜ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಯಾರ್ಡ್‌ನ್ನು ಯಶವಂತಪುರದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಈಗಲೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾದರೆ, ಅಲೂಗಡ್ಡೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರ

ಬೇಕಾದರೆ ಬೆಳ್ಳಿ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮುಂಚೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯಗಳ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಇದು ಒಂದು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ತಾವು ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಈ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಯಾರ್ಡ್‌ನಿಂದ ಕಡೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ೨-೩ ಕಡೆ ಇನ್ನೆರಡು ಬೆಂಚುಗಳು, ಹೀಗೆ ೨-೩ ಕಡೆ ಮಾಡುವುದು ರಿಂದ ರೀಟಿಲರ್‌ಗಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಕನ್‌ಸೂಮರ್‌ಗಳೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿನ ಪೂರ್ವ ಉಪ ಯೋಗ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾದರೆ ಈ ರೀತಿಯ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಸ್ವಾಮಿ, ತಮಗೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಗರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗೆ ತಾವು ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ ಅಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ ರಸ್ತೆಗಳು ಜಿನ್ನಾಗಿದ್ದು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಜಾಗು ನೀರು ಇದೆ. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಂಥ ಉದ್ದ ನೀರು ನಿಂತಿರುತ್ತದೆ. ಈ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತರುವ ರೈತರಿಗೆ ಸಮಗಾತಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಜಾಗ ಇಲ್ಲ. ಅದರ ಅವರಿಗೆ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲ, ಊಟ, ತಿಂಡಿ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕಾದರೆ ತಾವೇ ಒಂದುಕಾರಿ ದಯಮಿಟ್ಟು ಈ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ದಂಡದ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬರುತ್ತವೆ ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಯಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪ್ರಾಂತ್ಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಎತ್ತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಲಬೆರಕೆ, ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆಗ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಬರುತ್ತಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸೀಲ್ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ; ಆದುದರಿಂದ ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಕಲಬೆರಕೆ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಉದ್ದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಪೂರ್ಣವಾದ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮಾರ್ಕೆಟಿನ ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇದೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಛೇಂಬರ್ ಆಫ್ ಕಾಮರ್ಸ್‌ಗಳ ನವರು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಬುಲೆಟಿನ್ ಕೊಡುವುದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ರೀತಿ ಪುಟ್ಟು ಸಿಟಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಲಿಸಲಾಗುವ ಮೇಲೆ, ಮತ್ತು ರೀಟಿಲರ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಬಿಗಿ ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕನ್‌ಸೂಮರ್‌ಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಡೆವಲಪ್ಡ್ ಕಂಟ್ರೀಸ್‌ನಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಒಂದುಮೇಳೆ ಹೋಲಿಸಲಾರ್‌ಗೆ ಅಥವಾ ರೀಟಿಲರ್‌ಗಳ ಜೊತೆ ಹೇಳಿದರೆ ಆಗ ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದ ಬೆಲೆ ಅಷ್ಟೇ ಇದೆ, ಏತಕ್ಕೆ ನಾವು ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕನ್‌ಸೂಮರ್‌ಗೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಛೇಂಬರ್ ಆಫ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ಆಫ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಏಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಏಕೆಂದರೆ, ಪ್ರೊಡ್ಯೂಸರ್‌ಗೂ ಮತ್ತು ಕನ್‌ಸೂಮರ್‌ಗೂ ಮಧ್ಯೆ ಎಷ್ಟು ದೂರವಿದೆ ಎಂಬುದು ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಅಷ್ಟು ಕೂಡು ರೀಟಿ ಜಾಗೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಪ್ರೊಡ್ಯೂಸರ್‌ಗೂ ಮತ್ತು ಕನ್‌ಸೂಮರ್‌ಗೂ ಮಧ್ಯೆ ಒಬ್ಬರೇ ಏಜೆನ್ಸಿ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಈ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅದಷ್ಟು ಈ ಛೇಂಬರ್ ಆಫ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ಆಫ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಏಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಕೂಡಬೇಕು, ಅದು ಹೇಗಿರಬೇಕೆಂದರೆ ಜನತಾ ಬಜಾರ್‌ನಂತೆ ಇರಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ತಾವು ಪ್ರೊಡ್ಯೂಸರ್‌ಗೂ ಮತ್ತು ಕನ್‌ಸೂಮರ್‌ಗೂ ರಿಯಾಯಿತಿ ಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಬಿಟ್ಟು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದುದು ಈ ಒಂದು ಪ್ರಯೋಜನ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪ್ರೊಡ್ಯೂಸರ್‌ಗೂ ಮತ್ತು ಕನ್‌ಸೂಮರ್‌ಗೂ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಹೊರಗಡೆಗೆ ಹೋಗುವಂತಹ ಈರುಳ್ಳಿ, ಅಲಗುಡ್ಡೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ಸಾಮಾನ್ಯಗಳಿವೆ. ತಾವು ಈ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಕ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಸ್ಕೌಲ್ ಮಾಡಿ ಅಕ್ವಾಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಇದರ ಕಡೆಗೂ ಕೂಡ ತಾವು ನಿಗಾವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲವೇ ಹೋದಲ್ಲಿ ಈ ಬಿಲನ್ನು ತಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಪ್ರಯೋಜನವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ರೆಗ್ಯುಲೇಟರ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿನಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಆಡಳಿತ ಇರಬೇಕಾದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ದಕ್ಷ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಇರಬೇಕು. ಈ ಮಾತನ್ನು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಏತಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕೆಂದರೆ ಇವತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್ (ತಿಪಟೂರು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಪ್ರಾಡ್ಯೂಸ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೆಕೆಂಡ್ ಅಸೆಂಟ್ ಮೆಂಟ್ ಬಿಲ್ ಏನಿದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಿಲ್ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಪ್ರಾಡ್ಯೂಸ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಏನಿದೆ ಇದು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರತಕ್ಕ ಸಂಸ್ಥೆ. ಮತ್ತು ರೈತರು ಬೆಳೆದಂತಹ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಮಾರುವುದರಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಂತ್ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಒಂದು ಮೂಲಭೂತ ವಾದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಈ ಕಾಯಿದೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ತಂದಿದೆಯೋ ಆ ಉದ್ದೇಶ ಸಫಲವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಇದರ ಏವಾಬಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕ ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರ ಆಸೆ ಏನೆಂದರೆ ಇದು ರೈತನ ಶೋಷಣೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು ತಪ್ಪಬೇಕು, ಅನು ಬೆಳೆದ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಧಾರಣೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು, ಸರಿಯಾದ ತೂಕ, ಅಳತೆ ಆಗಬೇಕು ಎಂಬುದು. ಇದು ಈ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ಕೂಡ. ನಾವು ಎಷ್ಟೇ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ತಂದರೂ ಕೂಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಫಲವಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆ ಇದ್ದು ಕೂಡ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ನಾನು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕೇವಲ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಕೇವಲ ಕೆಲವು ಜನಗಳಿಗೆ ರೈತರಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡುವ ಹಣವನ್ನು ಇವರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡುವ ಸಂಸ್ಥೆ ಇದಾಗಬಾರದು ಎಂದು. ಹಿಂದೆ ಸರ್ಕಾರ ವ್ಯವಸಾಯೋತ್ಪನ್ನಗಳ ಪಾಲಿಂಗ್ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸೆಸ್ ಹಾಕಿತ್ತು. ಹೋದ ವರ್ಷ ಮತ್ತೊಂದು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸೆಸ್ ಹಾಕಿತ್ತು. ಇದರಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ೧೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗೂ ಮೀರಲಾಗಿ ಹಣ ವಸೂಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೋಲಿ ರೈತನಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಸಹಾಯವಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ದಿನೇ ದಿನೇ ರೈತನಿಗೆ ಕಷ್ಟ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ತೊಂದರೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ರೈತನಿಗೆ ಏನು ಉಪಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರವರು ಉದ್ದೇಶ ಇಡುತ್ತಿರಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೂ ಅಷ್ಟು ಉಪಕಾರವಾಗಿಲ್ಲ.

2-30 P.M.

ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ತಮ್ಮ ಮುಂಜಾನೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ; ಬೆಂಗಳೂರು ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೆಗ್ಯುಲೇಟರ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್-ಕಮಿಟಿ ಆದರೆ ಕಾನೂನು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆಯೇ, ಬೆಳೆಗಾರರು ತಂದಂಥ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಧಾರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುವಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡತಾ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಉತ್ತರ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಗಳು ನಾಮಕಾಪಾಸೈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಸುಂಕ ಒಂದು ಸರಿಯಾಗಿ ಬಂದರೆ ಸಾಕು ಏನು ವರ್ಧೋಣೆ ಈವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಎಷ್ಟೇ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್‌ಯಾರ್ಡಿಗೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಬಂದರೆ ಬತ್ತ, ಬೇಳೆ ಮೊಣಕೆಗಳು ಎಷ್ಟೇ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಏನೇ ಇರಲಿಲ್ಲ ಆದಕ್ಕೆ ಸುಂಕವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಯಾಗಿರತದೆ ಎನಿಸಿ ಮತ್ತಾವ ಉದ್ದೇಶವೂ ಸಫಲವಾಗದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು ವರ್ತಕರೊಡನೆ ಸಾಮೀಪ್ಯವಿರುವುದೇ ಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ರೈತನು ಒಂದು ಜೊತೆ ಎತ್ತನ್ನು ಮಾರಾಟಮಾಡಲು ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗೆ ತಂದರೆ ಆದರೆ ಮೇಲೆ ಬೈಯಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಸೆಲಿಂಗ್, ಸುಂಕವನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಎತ್ತೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಎತ್ತಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಮಾರಾಟ

ಮಂಡಬೇಕೆಂದರೆ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಒಂದು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ನ್ಯಾಯವೇ ? ತಾವೇ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ? ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಈವತ್ತು ಒಬ್ಬ ಸ್ವಲ್ಪ ರೈತನು ೨೦ ತೆರಿಗೆನ ಮರುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾನೆಂದು ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳೋಣ. ಆ ಇಪ್ಪತ್ತು ತೆರಿಗೆನ ಮರುಗಳಿಂದ ಬಂದು ಧ ಒಳೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಮನೆಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಖಾಯನ್ನು ಗಳಿಸುತ್ತಾ ಬೇಕಾದರೆ ಇದನ್ನು ಮನೆಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಯಾತ್ರೆಗಳಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು ಅಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಅದನ್ನು ತಾಕ ಹಾಕಬೇಕು ಮತ್ತೆ ಅದನ್ನು ಹುಡುಕುವುದು ಬೇಕು, ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ವಿಧಿನಿಯಮಗಳು ಆಗಬೇಕಾದರೆ ನೀವು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಸವಲತ್ತನ್ನು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಶಾಸ್ತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಎಕ್ಸ್‌ಮೆಷನ್ ಇರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ ಎಂ ಮಂಜುನಾಥ್.—ಡೊಮೈಸ್ಟಿಕ್ ಪರ್ಟಿಸ್ ಅಂಡ್ ರೀಟೇಲ್ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಏನು ಮನ ಪನ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ರೀಟೇಲ್ ಎಷ್ಟು ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಡೆಫಿನಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ

ಶ್ರೀ ಟಿ ಎಂ ಮಂಜುನಾಥ್.—ಸ್ವಲ್ಪ ಕ್ವಾಂಟಿಟಿಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ನಾನು ಬಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಹಂಪೆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ತೆರಿಗೆನಕಾಯಿ ಮತ್ತು ಕೊಬ್ಬರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಪರಿಚಿತವಾದ ಅನುಭವ ಇರಬಹುದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಯಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಒಂದು ಕಾಸಿನಷ್ಟೂ ಕೂಡ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ತೂಕ ಮತ್ತು ಅಳತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ ಯಾವ ನಿಯಂತ್ರಣವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಯಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಸ್ಕೇಲ್ ಇರುತ್ತದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ತೂಕ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೋ ತೂಕವನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಷ್ಟೋ ಕೇಜಿಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಿ ರೈತನಿಗೆ ತೋರಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ ಅವನು ಅದನ್ನು ರೈತನು ನಂಬಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಈ ಸ್ಕೇಲಿನಲ್ಲಿ ತೂಕ ಮಾಡುವುದು ನನಗೂ ಸಹ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಕೊಬ್ಬರಿ ಬೆಳೆಗಾರರಿಗೆ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಅವರು ಸಂಕಟ ಪಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆನ ಬೆಳೆಗಾರರು ದೇಶದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಆಶಯವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಧರಣಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ರೈತರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕೊಬ್ಬರಿಗೆ ಬೆಲೆ ಇದೆ ಯಾವ ದೇಶಕ್ಕೆ ತೆರಿಗೆನ ಕಾಯಿ ರವಾನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಬೆಲೆ ಸಿಗುತ್ತದೆಯೋ ತಿಳಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಎಲ್ಲ ವಲಯಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವ ರೈತರಿಂದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ದೊರಕುವ ಮಾರ್ಗದಂತ ಗುಡದೆ ಈವತ್ತು ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಟಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಗಳಿಂದ ಕೇವಲ ವಸೂಲಿಬಾಜಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೇ ಎನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಸಹಾಯವೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಹೆಚ್‌ಕಾರಿ ಸಂಘಟನೆಯಿಂದ ಒಬ್ಬ ಕೊಬ್ಬರಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಧರ್ಮ ಶೋಷಣೆ ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಛತ್ತೀಸ್‌ಗಢದ ಇಂತಹ ಹತ್ತು ಮೂಟೆ ಕೊಬ್ಬರಿಯನ್ನು ಒಂದು ಸಹಕಾರಿ ಆಫೀಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೊಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಲೆ ಕೇಜಿ ಶೂಕವನ್ನು ಮಾಡಿದಾರೆ. ಒಂದು ಮೂಟೆ ೨ ಕೆಜಿಯಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ೧೦ ಮೂಟೆಗೆ ೨೦ ಕೆಜಿಗಳಷ್ಟಾಯಿತು. ಇದರ ಬೆಲೆ ಸುಮಾರು ೧ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಮನೆಗೆ ಕೊಬ್ಬರಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಬೇರೆಯವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಕೊಟ್ಟು ತಿರು ಸುಮಾರು ೪೦೦ ಕೆಜಿಯಷ್ಟು ಬುಲಿತು ಇದರಿಂದ ೧೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಲಾಭ ದೊರೆಯಿತು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ರೈತರ ಶೋಷಣೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ನೀವು ವೇದಂತ ಮೂಲ ಉದ್ಧೇಶದ ಪರಿವೇಶವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ರೈತರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ದೇಶದ ಉನ್ನತಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಹತ್ತು ಹತ್ತು ಬೆಳೆಯಿಂದ ಒಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಬೆಳೆದಂತ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ತೆರಿಗೆ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಳುತ್ತೀರಿ ಕೆಲವು ಪದಾರ್ಥಗಳು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟವು ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿರಬೇಕು. ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ

ಬೆಲೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಗುಣಮಟ್ಟವು ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೆ ಬೆಲೆಯು ಬೆಲೆ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬ್ಯೂವ್ ಸ್ಕ್ವಿಕ್ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ದಿನಸಿಕ್ಕ ಮನೆಯು ಖರ್ಚುಗೊಳಿಸುವವಾಗಿ ತೆರಿಗೆನ ಮಂದಿಂದ ಗರಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಅದರ ಗುಣಮಟ್ಟ ಹರಿದು ಕಡ್ಡಿಗಳನ್ನು ಕಾನೂನುಬಾಹಿರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು. ಬ್ಯೂವ್ ರೈತನು ಇದನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಂವದಿ ಬಟ್ಟು ಮಿಡಲ್‌ಮನ್ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ ೧೦ ಪ್ರೈಸೆ ೨೦ ಪ್ರೈಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಒಂದೊಂದು ಹಿಡಿಯನ್ನು ಕೊಂಡು ಶೇಕರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಆದನ್ನು ಬಟ್ಟು ಕೂಲಿಯು ಕೈಸುಲ್ಲಿ ಹೋರಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗೆ ತರುತ್ತಾನೆ. ಅದರ ಗುಣಮಟ್ಟವು ಉತ್ತಮವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಲೆಯು ಬೆಲೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹರಾಜು ಕೊಡು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿರಬಹುದು. ಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ರೈತರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಬರುತ್ತದೆ ಅದೇ ರೀತಿ ಕೊಟ್ಟು ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಪೈಲೆ ಆಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ನ್ಯಾಯವಾದ ದರ ಸಿಗದೇ ಕೊಡಿದರ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ಏನಾಯಿತು? ಆದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಿಳಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗೂ ಬರುತ್ತದೆ. ರೈತರು ಕಂಗಾಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ, ವರ್ತಕರಲ್ಲಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಣ ಇಲ್ಲ, ಹೂಡಿಕೆಯಾದ ಬೆಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಾದರೆ ಆವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವವರು ಯಾರು? ಯಾತಕ್ಕೆ ರಕ್ಷಣೆ ಮುಂದೆ ಬರಲಿಲ್ಲ? ಇಂತಹ ಕೇವಲ ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದು ಬಿಟ್ಟು ಬೆಳೆಗಾರರ ರಕ್ಷಣೆಗೋಸ್ಕರ ಈ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಕಂಡಿದ್ದೀರಿ? ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ರಕ್ಷಣೆ ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಕೆಳಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದತ್ತು ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ರೈತ ಬಹಳ ನೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕೇವಲ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ತೂಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕರೆಯಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಲದು. ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದರ ಕೊಡಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಲದು. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕರಣ ಹುಡುಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾನು ಆನೇಕ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ತೂಕ ಮತ್ತು ಅಳತೆ ಸರಿ ಇಲ್ಲ. ಸೆಸ್ ಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಯಾರು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಚೆನ್ನಿನಾಯ್ಕನ ಹಳ್ಳಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾರು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವವರು ಏನು ಸೇಲ್ ಆಗಿದೆ, ದುಂಬಿಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿ ಕಾಡಿದೆ. ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದು ಉತ್ತರಕ್ಕೆಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಅನ್ಯಾಯ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಆದೇ ಮೂಲಕ ಕೆಲವರು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಗೆ ಬಂದರೆ ಮತ್ತೆ ಅವನು ಸೆಸ್ ಕೊಡಬೇಕು. ರೈತ ಬೇಡದ ಹೂಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಿನಾಯ್ಕನ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯೇ, ತಾಮಕೂರಿನಲ್ಲಿಯೇ, ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಯಾವುದೇ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ ಅಲ್ಲಿ ರೈತನಿಂದ ಸೆಸ್ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತೂಕ ಮಾಡುವ ಸೂಕವೆಂದ ಒಡೆದು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಸೆಸ್‌ವರೆಗೂ ರೈತನೇ ಕೊಡುತ್ತಾನೆಯೆಂದ ಏನು ಹರ್ಷಕ ಕೇಡುವುದಿಲ್ಲ. ರೈತರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಲಂಕಷಣವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನ ವಿಶ್ವಕರಣೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಜನರಿಗೆ ತ ಬೆಲೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಪುರವಾಗಿಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕು. ತೂಕ ಮಾಡತಕ್ಕವರಿಗೆ, ಅಳತೆ ಮಾಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಧರ ತರಬೇತಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ, ಛೇಮನ್ ಪರ್ಯಾಯಿಗಳು ನೋಡಬೇಕು. ಛೇಮನ್ ಇವರು ಬಟ್ಟರ ಅವನ್ನು ಮುಂದುವರಿ ಸುತ್ತಾನೆ, ಛೇಮನ್ ಬೇಡ ಎಂದರೆ ಅವನು ಮನೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಏಳುಟು ಪರ್ವಗಳಿಂದ ಛೇಮನ್ ಆಗಿರುವವನು ವಿನಾಕಾರವಾಗಿ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ? ನಾನು ಸತ್ಯವಾದ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನವಿಟ್ಟು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ನಿರಾಪರಾಧಿಗಳು ಯಾರಾಗಲಿ ಅದರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಿ. ನಾನು ಬೆರಗಾಗಿ ಬೆಲೆ ಅನುಭವ ಕಂಡಿಲ್ಲ. ತಿಳಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದೆ. ಆತನಿಗೆ ಮಕ್ಕಳು ಬಂದಿ ಎಲ್ಲಾ ಇದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಸತ್ಯವಾದವನಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅದಕಾರ ಇಲ್ಲ. ಮೇಲ್ಮೈದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನೂರು ಬಂದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಪ ಹಾರ ಇಲ್ಲ. ಬಡವರಿಗೆ ಏನು ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಟ್ಟಿರಿ? ಅವನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾನೆಯೇ ತೂಕದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆಯೇ? ರಂಗನಾಥ್ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಕೋರ ಬರುತ್ತದೆ. ತಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಪಟ್ಟಿನ ಜವಬ್ದಾರಿ ಇದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಜವಬ್ದಾರಿ ಅವರನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಇದೆ. ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ನಡೆದಾಗ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ತಾವು ಎಮರ್ಜನ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಅಧಿಕಾರಿ ಶಿಸ್ತಿನ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಮಾಡಿ. ಬಟ್ಟು ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಸಣ್ಣ ತಪ್ಪು

ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಸಪ್ಲೆಂಡ್ ಮಾಡಿ ಮತ್ತು ಅದೇ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಅವನನ್ನು ನೇವಕ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಇಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಕಾನೂನು ಮ್ಯಾಪ್ಪಿಗೆ ಯಾತಕ್ಕೆ ನಾವು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು? ಕಾನೂನನ್ನು ಮೂಲೆಗೊತ್ತಿ ಸರ್ಕಾರದ ಬಲವು ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನೀವು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟರೆ, ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ಯಾರೀತಿ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯಬೇಕು? ಇದು ನಿಮಗೆ ಶೋಭಾಯವನವಾದುದಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಇಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಸಮಿತಿಗಳು ಖಾಸಗಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿ ಅದರ ಮುಖಾಂತರ ಪರಂಪರಾಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಡಿ. ಅಲ್ಲಿಗತಕ್ಕ ಜನತಾಬಜಾರಿಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಡಿ. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವುದರಿಂದ ರೈತರ ಉದ್ವೇಗವಾಗುತ್ತದೆ. ತೆಂಗು ಮತ್ತು ಕೊಬ್ಬರಿ ಬೆಳೆಗಾರರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಿಪಟೂರು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಸ್ಥಗಿತವಾಗಿದೆ. ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಕಳ್ಳಿ ಇಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ಒದಗಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನಭವಸ್ಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಹ ಜಡವಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ತಾವು ರೀಟೈಲ್ ಎಂಬ ಮಾರ್ತನ್ನು ಹೇಳಿದೀರಿ, ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಂಸೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ರೀಟೈಲ್ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಬಂದು ಸುಂಕ ಕೊಡದೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಡುವೋಗುತ್ತವೆ. ನೀವು ಕೆವಲ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ತಂದರೆ ಸಾಲದು. ತುಮಕೂರಿನಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ತಿಪಟೂರಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆ ಆಗಲೇ ಯಾವರೀತಿ ಕಾನೂನುಗುಣವಾಗಿ ತೂಕ ಆಗಿದೆಯೋ, ಅಂತೆ ಆಗಿದೆಯೋ ಪರಾಜಾಗಿದೆಯೋ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ. ಪದಾರ್ಥಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಯಾರಿಗೆ ಬೇಡವೋ ಅವರಿಗೆ ಹಿಂಸೆ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡ. ನಾನು ಉದ್ದೇಶ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ತಂದಿದ್ದೀರಿ ಅದು ಸಫಲತೆ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರ ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಬೇಕು. ವಿಸ್ತಾರ್ಥ ಸೇವೆ ಮಾಡುವವರು ಆಗಬೇಕು; ಅನುಭವವುಳ್ಳವರು ಆಗಬೇಕು. ಯಾವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡಿ ಎಂಬ ಮಾರ್ತನ್ನು ಹೇಳಿ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ಕೊಟ್ಟು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ (ನಾಗಮಂಗಲ).—ಸನ್ಮನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮಾನ್ಯ ಸಹಕಾರ ಸಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆ ಬೆಚ್ಚು ವಿವಾದಾಸ್ಪದವಾದ ವ ಸೂಚಯ್ಯನು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಅದಗೂ ಸಹ ಒಂದೆರಡು ಸಂಶಯಗಳಿಗೆ ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿರ ವುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಎದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯ ಉದ್ದೇಶವ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ “It is also proposed to provide that wholesale trade in notified agricultural produce can be conducted only in the market yards and sub-market yards so as to have effective regulation of trade and to afford on-the-spot processing and packing facilities to the traders as well.” ಈಗ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಅನೇಕ ಇಂಥ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಬಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಬೆಲೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ಆಗಲೇ ಗಣದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ಆಗಲೇ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ನಾವು ವ್ಯವಹರಿಸಿದರೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಫಲ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಎಂಬತಕ್ಕಂತ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಜನರು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ತಾವು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಕೂಡ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗೆ ಬಂದು ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಹಾಗೆ ಆಗುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದವ ಪರಿಶ್ರಮದ ಜೊತೆಗೆ ಹಣವನ್ನೂ ಸಹ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸಂಭವ ಒದಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಇದುವರೆಗೆ ಹೇಗೆ ವಹರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದವೋ ಆ ರೀತಿ ವ್ಯವಹರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾದಂತ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಈ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನ ತಕ್ಕಂಥಾದೇ ನನ್ನ ಕೋರಿಕೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರುಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥ ನೌಕರ ವರ್ಗದ ಜನರೇ ಶೋಷಣೆಗೆ ಕಾರಣಕರ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮುಗ್ಧ ರೈತರನ್ನು ಅವರು ಹಿಂಸಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ.

ಅವರಿಂದ ಅಳತೆ ಮತ್ತು ಬೆಲೆಯಲ್ಲೂ ಸಹ ಮೋಸ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನೂ ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಉತ್ತರಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದು ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಅದರ ಬೆಲೆಯ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಸಹ ಇರಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟ ಭಾಗ ಸಹ ಆದರ ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಎಂದು ತಾವು ಮನಗಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ತಿಳಿಯಬಹುದೇ. ತಾವು ಎಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಆಗುತ್ತಿವೆಯೋ ಅಂತಹ ಕಡೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಯಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ತಲೆ ಹೊರೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಬರತಕ್ಕಂಥ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಅವರು ತಂದೆತಂದೆ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬೇಕು, ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ವಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂತೆ ಅವಶ್ಯಕ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ಇದು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಮೂಲು ಆಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ಈ ರೀತಿ ತಲೆ ಹೊರೆಯನ್ನು ತಂದೆತಂದೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಸಂತೆವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಯಾರ್ಡ್‌ನವರು ಬಂದರು ಎಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಎರಡನೇ ಸಾರಿ ಸಂತೆವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಅದುದರಿಂದ ಏನು ಸಂತೆವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ತಲೆ ಹೊರೆಯಿಂದ ತಂದೆತಂದೆ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಂತೆವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಎರಡನೇ ಸಾರಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಯಾರ್ಡ್‌ನವರು ಸಂತೆವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡದಹಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂತೆ ಇದೆ, ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಈ ಸಂತೆಯಿಂದ ಸಂತೆಕದ ಮೂಲಕ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಆದಾಯ ೫೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಈ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೫೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲದೆ ಅವರು ೫೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಯಾರಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಂದ ಅಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ತಲೆಹೊರೆಯಿಂದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಂದು ಮಾರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರಿಂದ ಸಂತೆವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಎರಡೂ ಕಡೆಯಿಂದ ಸಂತೆವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪದ್ಧತಿ ವಿನಿದೆಯೋ ಅದು ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಇರಲಿ ಉದಾಹರಣೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಈ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೇಳಿದೆನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಅನುತಕ್ಕಂಥ ಪದದ ಅರ್ಥವನ್ನು ವಿಶದೀಕರಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಒಂದು ಮಸೂದೆ ಅನುಕೂಲಕರ ವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶೀ ಬಿ ವಿ. ಕೆ.ಕೆ.ಯು. (ಭಂಟವಾಳ). — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈಗಾಗಲೇ ಮಾತನಾಡಿದಂತೆ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಇತರ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ನಾನು ಇದನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಯಾರ್ಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ತೂಕ ಮತ್ತು ಅಳತೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಮತ ತೊಂದರೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ವಿಶದಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಪಡಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳ ಆಧೀನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ನೌಕರರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವಂತಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಅವರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೇಮಕಾತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಅವರು ಕೆಲಸವನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅವರ ಮೇಲೆ ಶಿಸ್ತಿನ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಅದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು, ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವುದು, ಇವುಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಇದು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಇಂಥ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿರುವಂತಹ ನೌಕರರಿಗೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅವರ ಮೇಲೆ ಶಿಸ್ತಿನ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂತೆ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಕೂಡ ತಾವು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ರೂಪಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು ನಾನು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟೇನೆ. ಈ ಮಸೂದೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗಿ ಬಂದರೆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ಈ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಪದದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದ ಅರ್ಥ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಎನು ವಿವರಣೆ ಮಾಡಿ ದ್ದಿರೋ ಅದನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿರುವುದೂ ಸಹ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾಗಿದೆ. ಮೊದಲು ಮಾತನಾಡಿದಂತೆ ಮಾನ್ಯ

ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವಂತಹ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ರೈತರು ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡುವಂತ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಮಾರ್ಕೆಟಿಗೆ ಯಾರೂ ಗ್ರಾಹಕರು ಇದ್ದಾರೆಯೇ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಪಂಪ್ಪ ರಣ ಮಾಡುವಂತ ಸೌಲಭ್ಯ ಇವತ್ತು ರೈತರಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಡಿಕೆ ಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರದೇಶ ಇದೆ. ೨-೩ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಅಡಿಕೆ ಎಲೆ ಕೂಡುವ ಹೋಗಿತ್ತು. ಕಾರಣ ಏನಾದರೆ ಅಡಿಕೆ ಗ್ರಾಹಕರು ಯಾರು ಇವರೇ, ಉತ್ತರ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಜನರು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಆ ರೂಪಕ್ಕೆ ಪಂಪರ್ತನೆ ಮಾಡುವಂತ ಕತ್ತಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂತ ಉಪಕರಣಗಳು ಇದು ಯಾವುದು ಕೂಡ ಅಡಿಕೆ ಬೆಳೆಯುವಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಈಗ ಈ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೋಗಿಗೆ ಸೇರಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಮಾರ್ಡರ್ನಾಡ್ಡು, ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ರೂಪಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಪರಿಷ್ಕರಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಷನರಿಂದೇ ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಏರ್ಪಡಿಸುವ ಸದಾಯ ಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿ ಈ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಷನರು ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಅದನ್ನು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ರೀತಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವೇಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಇಲ್ಲಿ ರೈತರೇಟದ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಯಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಎಂದೂ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಯಾರ್ಡ್‌ನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ. ಹಳೆಯ ಸುಪ್ತದಾಯದಲ್ಲೇ ಓದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತ ದಳಾಳಗಳು, ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಅಕ್ಕವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಅಕ್ಕಿ, ಭತ್ತ, ಅಡಿಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೆಟಿನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅದೇ ರೀಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿದಿನ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಯಾರ್ಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ನನ್ನ ಒಪ್ಪಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ವಲಸೆ ನಡೆದಿದೆಯೆಂದು ಅವರು ಪರದಿವಸ್ತು ತಮಗೆ ಕಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾದ ಮಾರ್ಕೆಟ ವ್ಯವಹಾರದಿಂದ ಯಾವ ಉಪಯೋಗವೂ ಇಲ್ಲ. ರೈತರು ಬೆಳೆಯುವಂತ ದವಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಡಿಸುವ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಹರಾಜು ಹಾಕಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಬರುವಂತ ಹಣ ಏದೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಇಂಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ ಬೇರೆ ಸೇರೆ ಕಡೆ ಅಂದರೆ ಕುಂದಾಪುರ, ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಉದಾಹರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಇದು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಬೆಂಟಾಳದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೃಷಿವನ್ನು ಅಕ್ಕಿ ರೊ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ೨-೩ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅಕ್ಕಿಜವನ ಪ್ರೋಸೀಡಿಂಗ್ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕೆಲಸವೂ ಪೂರ್ತಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಯಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅದನ್ನು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಯಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಕೂಡ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಮಾತಿ ಎಲ್ಲಾ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಯಾರ್ಡ್‌ಗಳು ಆವುದಕ್ಕೆ ಶೀಘ್ರವಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು.

5-00 P. M.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದೇನೆಂದರೆ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಹಿಂದೆ ಮದ್ರಾಸ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿತ್ತು, ಅಲ್ಲಿ ಸುಂಕದ ವ ವಸ್ತು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಸುಂಕ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಾಗಲೂ ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಅದನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ತೆರೆಗೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಮುಖ್ಯಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಮಾಗುತ್ತದೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರಕುಗಳ ಸಾಗಾಣಿಕೆಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಮುಖ್ಯಪಾಲಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಯಾರ್ಡ್ ಇರುವ ಕಡೆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ

ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ಈ ಒಬಿರಾಯನ ಕಾಲದ ಸಂಕವನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಯವಾಗಿ ಅಷ್ಟೇ ಹಣ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಆಕ್ವಾರಿಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆಕ್ವಾರಿಯು ವಿಧಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಸಧ್ಯ ಬೇಲಿ ಹಾಕಿದ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ. ಸಂತ ಮಂತ್ರ ಯಾರು ಸರಕುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರೂ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು ಕೇರಳದಿಂದ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಅಡಿಕೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಅವರು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಹೆದರುತ್ತಾರೆ ಏಕೆಂದರೆ ನೆಸ್ಸು, ಆಕ್ವಾರಿಯು ಎಲ್ಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬರುವಾಗ ಅವರು ನಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇತ್ತು ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರಿಗೆ ಅವರು ಮಾತುಮಾತುಕ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಯಾರಿಗಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ವಾಪಸು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವಂತಹ ಒಬಿರಾಯನ ಕಾಲದ ಹಳೆ ಸಂಕಗಳು ಏನಿವೆ ಅವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಯಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯಕಾರ ಆಗದ ಹಾಗೆ ನಿರಯತ್ರಣ ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರಾಯವಾಗಿ ಮುಂಜಿಪಾಲಿಟಿಮವರಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಯ ರೈತರಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಡಿಸಬೇಕೇ ವಿನಹ ಇಲ್ಲದ ಸ್ಥಳದ ಸಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಸ ಸುವುದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯ ಸಂಕದ ಹೊರೆಯಿಂದ ಪ್ರತಿಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಅಂತಹ ತೊಂದರೆಗಳು ರೈತರಿಗೆ ಆಗದ ಹಾಗೆ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ, ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಯಾರ್‌ಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಮತ್ತು ರೈತರುಗಳು ತಮ್ಮ ಉಗ್ರ ಸಮೀಪದಲ್ಲೇ ದವಸಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಈ ಮಸೂದೆಗೆ ನನ್ನ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಜೆ. ಎಸ್. ಅಮ್ಮಣ್ಣವರ್ (ಸಾದರಿಗ). — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾನ್ಯ ಸಹಕಾರ ಸಚಿವರು ತಂದಿರುವ ಮಸೂದೆಗೆ ನನ್ನ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದಂತಹ ಚಿಕ್ಕೋಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಯಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಸ್ಕುಡು ತ್ತಿರುವಂತಹ ತುಂಬಾಕಿನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ತುಂಬಾಕಿನ ಬೆಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಆಕ್ಟ್ ಕಾನೂನು ಏನು ಇದೆ ಅವು ಇವೆಲ್ಲೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ರೈತರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಆಕ್ಟು ಕಲ್ಕರಲ್ ಪ್ರೊಡ್ಯೂಸ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿ ಏನು ಇದೆ ಅಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಲಿ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಸಸ್ತೆನ್ಸ್ ಆಮೆಂಟ್ ಇದ್ದುದು ಲಿ ಪರ್ಷೆಂಟೇಜರೂ ಗೊತ್ತೇ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಎಲ್ಲಾ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಕಂಪೌಂಡ್ ಆಡಿಟ್ ಮಾಡಿ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಎರಡ ನೆಯದಾಗಿ ಕಮೀಶನ್ ಏಜೆಂಟ್ಸ್ ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಏನು ನಿಗದಿಯಾಗಿದೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಎಂದು ತಕ್ಷಣ ರೀತಿ ಬರೆದು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಕೊಡದೆ ಕಮೀಶನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಕಮಿಟಿಯವರಿಗೆ ಯಾವ ವಿಷಯವು ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ; ಇನ್ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಎಂದೂ ಬರೆದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಅದನ್ನು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಅವರಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಸಹ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದರೂ ಅವರ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಹಣ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವೊಂದು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಡರ್‌ಸ್ಟಾಂಡಿಂಗ್ ಇರುತ್ತದೆ, ನೀಮಗೆ ದುಡ್ಡು ಮುಟ್ಟಿದೆ ನೀವು ರೀತಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಿಮ್ಮ ಮಾಲು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಲಿ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮಾಲನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದರೆ ೧೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗೆ ರೀತಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ವಕೀಲರು ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಜಗಳ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ದುಡ್ಡು ಮುಟ್ಟಿದೆ ನೀವು ರೀತಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮಾತು ನಿಮ್ಮ ಮಾಲನ್ನು ಒಯ್ಯುತ್ತಾರೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಈ ತರದ ಅಪವಹಾರಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲ ಕೇಜಿಗ್, ಕ್ವಿಟಾಲ್‌ಗೆ ಇಂಚಿಪ್ಪು ರೇಟು ಎಂದು ಇದ್ದದೆ ೨೦ ಕೇಜಿಯೊಂದು ಮಣಕ್ಕೆ ಇಂಚಿಪ್ಪು ರೇಟು ಎಂದು ನಿಗದಿಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಕಲ್ಲಿನದಷ್ಟು ಎಂದುವಜಾಮಾಡಿ ಉಳಿದಹಣ ರೈತರಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೇಜಿಗ್ ಕ್ವಿಟಾಲ್‌ಗೆ ಇಷ್ಟು ರೇಟುವೆಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಚೆಕ್ ಮುಖಾಂತರ ಕೊಡಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ದಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂಘರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಕಂಪೌಂಡ್ ಆಡಿಟ್ ಮಾಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಕಮೀಶನ್ ಏಜೆಂಟ್‌ರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಗಾ ಇಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಮಂಜುನಾಥ್

ರವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜೀರಣಿಗಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಎ ಪಿ ಎಂಸಿ, ಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಅನಾಹುತಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್ — ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ; ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ವಿಶ್ವರೂ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವರು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ; ಉತ್ತಮವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ; ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಪುಸ್ತಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಶಾಸನ ಸಮಿತಿಯ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಾರ್ಕೆಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಇವತ್ತು ರೆಗುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದೆ, ಅದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ತೋದರಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್ನೂ ಎರಡು ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಒಂದು ವದ್ರಾಸ್ ರೋಡಿನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ಹೊಸಕೋಟೆ ಭಾಗದಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕವಾದಂತಹ ಹಣ್ಣು ಮತ್ತು ತರಕಾರಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಿನ್ನಿ ಮಿಲ್ಲಿನ ಹತ್ತಿರ ಸುಮಾರು ೫ ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ — ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ೧೨ ವರ್ಷಗಳಾಗಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್ — ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ೧೨ ವರ್ಷವಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಅದು ಈಗ ಜಗೂರಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟೇಡುತ್ತೇನೆ. ಅತ್ಯಾಧುನಿಕವಾದ ಮಾರ್ಕೆಟನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತೀವ್ರವಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು ಪೊಸ್ಟಿಂಗ್ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಮತ್ತೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ, ಈ ಒಂದು ಉದ್ಯಮಗಳು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಯಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು. ಅದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವಂಶಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮನ್ ಮಂಜುನಾಥ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಸರ್ಕಾರ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕೈಹಾಕಿದೆ ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಈ ಆಕ್ಟಿನ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಯೇ ಎಂಬ ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಕೈವಾ ಎನ್ನು ಇಲ್ಲ. ವಸೂಲು ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಿಸ್ಟಿನ್ ೧೦೦ಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿನ್ನು ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಮಾರತಕ್ಕವರಿಂದಲೂ ವಸೂಲ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮಾರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕವರಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ ಹಣವನ್ನು ಆಯಾ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲರತಕ್ಕ ರೂರಲ್ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಜೆಟ್ ಮಾರ್ಚ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ಆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಡೆವಲಪ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಹಣವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಕೊಳ್ಳುವವರಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂತಹ ಸೆಸ್‌ನ್ನು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಡೆವಲಪ್ ಮಾಡುವಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಇದೆ. ಈ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಮತ್ತು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂಬ ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಹಣವೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇವೊತ್ತಿನದಿವಸ ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಯಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಡೆವಲಪ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮನ್ ಮಂಜುನಾಥ್ ಅವರು ಈ ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಈ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೆಸ್ಸು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್.— ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೆಸ್ಸನ್ನೂ ಬೇಕಾದರೆ ಪರ್ಜೇಜರಿಂದ ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಕಮಿಷನ್ ಏಜೆಂಟರಿಂದ ಈ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೆಸ್ಸನ್ನೂ ವಸೂಲು ಮಾಡಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.— ಕೆಲವರು ಪರ್ಜೇಜರಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಮಿಷನ್ ಎಜೆಂಟ್ ಎರಡೂ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥವರು ಪರ್ಜೇಜರ್ ಆಗಿ ಅವರು ಸೆಸ್ಸನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂಬ ಕಮಿಷನ್ ಏಜೆಂಟರಿಗೆ ಸೆಸ್ಸನ್ನೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್.— ತಮಗೆ ತಿಪಟೂರು ಕಮಿಷನ್ ಏಜೆಂಟರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ತಿಪಟೂರಿನಲ್ಲಿ ಪರ್ಜೇಜರ್ ಪಾರ್ಕ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಕಮಿಷನ್ ಎಜೆಂಟ್‌ಗಳು ಕೈಯಿಂದ ಸೆಸ್ಸು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಪರ್ಜೇಜರ್ ಆಗಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಸೆಸ್ಸು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಾರ ಟೈಮ್ ಕೊಟ್ಟು ಒಂದು ವಾರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಸೆಸ್ಸು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು. ನಿಮ್ಮ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ತಿಪಟೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿ ಸರ್‌ಪ್ಲಸ್ ಇರುವಾಗ ಅದನ್ನು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಯಾರ್ಡ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡದೆ ಅದನ್ನು ಬಡ್ಡಿಗಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.— ಕಮಿಷನ್ ಏಜೆಂಟರೇ ಬೇರೆ, ಪರ್ಜೇಜರ್ ಬೇರೆ, ದಳಾಳಿಗಳೇ ಬೇರೆ. ದಳಾಳಿಗಳು ಎಂದರೆ ರೈತ ಬೆಳೆದಂತಹ ಮಾಲಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಆದಕ್ಕಾಗಿ ರೈತ ಅವರಿಗೆ ಕಮಿಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ದಳಾಳಿ ವೃತ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಲನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಅವರು ಮಾಡಕೂಡದು. ಖರೀದಿದಾರರಿಂದ ಸೆಸ್ಸನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಇದ್ದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕನ್‌ಫ್ಯೂಜ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಆ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ನೌಕರರಿಗೆ ಒಂದು ಸರಿಯಾದಂತಹ ಬೋಧನೆ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದಕಾರಣ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಮೆಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನೌಕರರುಗಳಿಗೆ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಮೈಸೂರಿನ ಮಾನ್ಯಸಂಗೋತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಂ. ಎ. ಕ್ಲಾಸನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಆ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಕಕ್ಕಿಲಾಯ ಅವರು ಅಡಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಡಿಕೆಯನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಂಕಿಯ ಬಗ್ಗೆ ರಿಸರ್ಚ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಈಗಾಗಲೇ ಹಣವನ್ನು ಬದಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಂಜುನಾಥ್ ಅವರು ತುವಕೂರು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಯಾರ್ಡ್ ಹಿಂದೆ ಎಲ್ಲಿತ್ತೋ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಯಾರ್ಡ್ ತರಗುಪೇಟೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರವೂ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ. ಈ ಕಮಿಟಿಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ೭ ಜನಗಳು ರೈತರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಹಾಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ತಂದಿರುವ ಉದ್ದೇಶ ಏನೆಂದರೆ ವ್ಯವಸಾಯೋತ್ಪನ್ನಗಳ ಖರೀದಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂಬುದು. ಆದರೆ ಆ ಉದ್ದೇಶ ಜಾಗೆ ಬರವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ತರಗುಪೇಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಯಾರ್ಡ್ ಅನ್ನು ಯಶವಂತಪುರದ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಯಾರ್ಡಿಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾವು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವರು ರಿಟ್ ಹಾಕಿ ರಿಟ್ ಪಿಟಿಷನ್ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಈ ರೀತಿ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಹತ್ತಾರು ತೊಂದರೆಗಳು ಇವೆ. ತುಮಕೂರಿನಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಿಕಲ್ ಚುರ್ ಪೊಡ್ಯೂಜ್‌ಗಳ ವ್ಯಾಪಾರ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಯಶವಂತಪುರದ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಯಾರ್ಡ್ ಸರಿಯಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿಲ್ಲ ನಾನು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ರಸ್ತೆಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ದೀವದ ವ ವಸ್ತು, ರೈತರು ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ದಾಸ್ತಾನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಕಟ್ಟಡ ಇವೆಲ್ಲಾ

ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಯಶವಂತಪುರದ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಯಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಳೆಯ ತರಂಗುಪೇಟೆ ಗಿಂತ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಪಾಲಂ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಬಹಳ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ರೈತರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕೊಸತಕ್ಕೆ ಪ್ರಚೋದನೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

I am not finding fault with either Sri Shamanra or anybody else. Though the Regulated Market Committee has been established in Bangalore, trade is still going on in Tharagupet and we have not been able to transfer this trade to Yeshavantpur because one or the other merchant has been taking advantage of the provisions of the Act. ತುಮಕೂರಿನಲ್ಲಿ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿ, ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಒಂದು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಯಾರ್ಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಲ್ಯಾಂಡನ್ನು ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೈಹಾಕಬೇಕೇ ಹೇಗೆ ಎಂದು ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವಾರು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ಇರಲಿವೆಯೆಂದು ಅವುಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಬಿಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ. ರೈತ ಬಳಿದಂತಹ ವ್ಯವಸಾಯೋತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು, ನಿಗಾ ವಹಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವರೀತಿಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು ಅದೇನೆಂದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಪೋಷ್ತಾಹ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಉದ್ದೇಶ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳಿದರೋ ಅಥವಾ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹೇಳಿದರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ತಪ್ಪು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಪೋಷ್ತಾಹ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಹವಾಸ್ ನನಗಿಲ್ಲ. ಆ ಅಬ್ಯಾಸವೂ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಿ ಹೈಯರ್ ಗ್ರೇಡ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಆಪ್‌ಗ್ರೇಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಸದಕ್ಕೆ ಆ ಅಧಿಕಾರಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಪ್ರಿಜುಡೀಸ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಲ್ ಆಟನ್‌ಷನ್ ತಂದಿದ್ದರು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್‌ಕ್ವಿರಾರಿಟಿ ಎಂದರೆ ಇಲ್ಲೇಗಲಾಗಿ ಅವೆಸ್ನ ಅಗಿದ್ದರೆ ಸರಿ. ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಯ ವಿಲ್ಲಾ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನೂ ಆ ಕಮಿಟಿಯವರೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ವಿನಹ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿ ಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಮ್ಯಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಕೆಕ್ಕಲಾಯ ಅವರು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಮಿಟಿಗೆ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಅಧಿಕಾರವಿದೆಯೇ ವಿನಹ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆಲ್ಲ ಯಾವ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ತಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್.— ಕಮಿಟಿಯವರು ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದರೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರು ಸರ್ಕಾರವೇ ಅಥವಾ ಯಾರು ?

SRI K. H. RANGANATH.— An appeal is also provided in the Act. Any aggrieved man can prefer an appeal.

ಮತ್ತೆ ತೂಕದಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಮಿಟಿ ಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರು ನಿಗಾ ವಹಿಸಿದರೆ, ನೋಡಿಕೊಂಡರೆ ಇಂತಹ ಅಚಾತುರ್ಯಗಳು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಠಿಣವ್ರತಂತೆ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ತಪ್ಪು ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ ಕ್ಷಣ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಕಮಿಟಿಯವರು ನಿಗಾ ವಹಿಸಿದರೆ ತಪ್ಪುಗಳೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಗ್ರಾಹಕರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿವೆ, ಅವಕ್ಕೆ ಇದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಒಂದು ಅಂಶ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕಲಮು ೧೩೩ಕ್ಕೆ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದು ಗ್ರಾಹಕರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ಫಾಂಟ್ ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಒಂದು ಸಂಶಯ ಇದೆ ಅದನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಆಮೇಲೆ ತಲೆ ಮೇಲೆ ಹೊತ್ತು ಬರತಕ್ಕಂಥ ಸಾಮಾನುಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಇದೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂಜುನಾಥ ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದರೆ ಅವುಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏನು ರೆಕಮೆಂಡ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನೋಡುತ್ತದೆ. ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಡಿ ಎಂದು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಹೇಳಿದರೆ ಸರ್ಕಾರ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಏನು ರೆಕಮೆಂಡ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನೋಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ರೀಟೇಲ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂಜುನಾಥ ಅವರು ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡಿದರು. ೨ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ನಿನ ೩೭ ಕ್ಲಾಸನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ರೀಟೇಲ್ ಎಷ್ಟು ಇಂಜೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಬೈಲಾ ಹಾಗೂ ಆರ್ಡರ್ಸ್ ಮುಖಾಂತರ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ನಿಗದಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ, ಸರ್ಕಾರ ರೀಟೇಲ್ ವ್ಯವಹಾರ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಯಾರ್ಡ್ ಸರ್ವಿಸ್‌ತಂತ್ರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ರೈತರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಮಾರಾಟದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಅವರೇ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಮಸೂದೆಗೆ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಎಂತೋಮ್ಮೆ ವಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಂಗಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

MADAM SPEAKER.—I will now put the consideration motion to the vote of the House.

The question is:

“That the Karnataka Agricultural produce Marketing (Regulation) (Second amendment) Bill, 1976, be taken into consideration.”

The motion was adopted

CLAUSES 2 to 5

MADAM SPEAKER.—There are no amendments. I will now put clauses 2 to 5 to the vote of the House.

The question is:

“That clauses 2 to 5, both inclusive, do stand part of the Bill.”

The motion was adopted

Clauses 2 to 5, both inclusive were added to the Bill.

CLAUSE 1 etc:

MADAM SPEAKER.—The question is;

“That Clause 1, the Long Title, the Preamble and the enacting formula do stand part of the Bill.”

The motion was adopted.

Clause 1, the Long Title the Preamble and the enacting formula were added to the Bill.

Motion to Pass

SRI K. H. RANGANATH.—I move:

“That the Karnataka Agriculture Produce Marketing (Regulation) (Second Amendment) Bill, 1976, be passed,”

MADAM SPEAKER.—The question is:

“That the Karnataka Agricultural Produce Marketing (Regulation) (Second Amendment) bill, 1976, be passed.”

The motion was put and adopted, and the Bill was passed.

KARNATAKA SERVICE EXAMINATION BILL 1976

SRI H. M. CHANNABASAPPA (Minister for Public Works).—Madam Speaker, I beg to move:

Objection to move for consideration of the.—

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹೋದ ಸಲವೂ ಬಂತು, ಪ್ರತಿಷಲವೂ ಬಂತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಂಟ್ರಿಡಕ್ಷನ್ ಸ್ಟೇಜಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಇರುತ್ತಾರೆ ಕನ್ನಡರೇಷನ್ ಸ್ಟೇಜಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಹಿಂದೆ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಬಿಲ್ ಯಾಂಗಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದೆಯೇ ಅಂತಹ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಂಟರ್‌ಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಮತ್ತು ಅವರ ಕನ್ನಡರೇಷನ್ ಸ್ಟೇಜಿನಲ್ಲೂ ಸಹ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದು ನನಗೆ ಜ್ಞಾಪಕ. ಈ ಬಿಲ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಎಂದು ಲಿಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು —ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಎಂದು ಲಿಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ನಾನು ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ನನ್ನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಬಂದ ಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ, ಇದು ಅವರ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯ.

SRI T. R. SHAMANNA,—It was introduced long back.

SRI M. S. KRISHNAN.—It is a question of giving promotion to Civil Servants after due consideration. It is a question of conducting examination. In that the Hon'ble Minister Sri Channabasappa may be knowing things. But the point is the person in-charge of the Bill,